

Voorganger: ds. Mirjam Sloots

Citykerk Amsterdam (Huis van Verbinding)

Thema: "Als engelen"

n.a.v. Lucas 20: 27-40 & Marcus 12: 18-27

Sinds een hartsvriendin van mij in 2011 overleed, voel ik me meer betrokken bij de hemel als een ruimte of een andere dimensie, waar zij is. Als je iemand verloren hebt aan de dood, waar je je met hart en ziel mee verbonden voelt, kan de hemel een interessant gebied worden om te verkennen.

Die hemel verkennen, dat gebeurt doorgaans maar weinig.

"Want," wordt er dan gezegd: "over die hemel weten we immers niets. Er is nog niemand van teruggekomen." En ik denk dan wel eens: 'Hoezo, niemand teruggekomen?' Of rekenen we Jezus even niet mee?

Is zijn opstandingsverhaal en de verschijningen die van hem gemeld worden in de Bijbel voor ons een teken dat iemand is teruggekomen of niet?

Dat mensen na hun overlijden verschijnen aan diegene die hen dierbaar is, hoor ik regelmatig als ik met mensen spreek in hun rouwproces. Voor mij is het inmiddels geen vraag meer of ik die verhalen betrouwbaar vind.

Maar of je nu in die verschijningsverhalen gelooft of niet, het is des te interessanter om te horen dat Jezus vóór zijn dood en opstanding het al over de hemel heeft als een ruimte die hij kent. Hij is dan in gesprek met de sadduceeën. Deze Joods/politieke groepering geloofde niet in de opstanding. Zij behoorden tot de aristocraten onder de Joden waaronder ook priesters, die politiek gezien altijd nauwe banden onderhielden met de heersers van het moment.

Waarom geloven de sadduceeën niet in de opstanding? Is het omdat zij zich alleen aan de wet van Mozes hielden en daarin de opstanding niet letterlijk tegenkwamen of hadden zij de

hemel ook niet nodig, omdat ze nogal rijk en vermogend waren?

Heeft 'rijk en vermogend zijn' invloed op het wel of niet geloven in God en de hemel?

Wereldwijd is het opvallend dat het christendom in de meeste werelddelen groeit, maar niet in Europa. Behoren wij tot de rijke elite van de wereld, die prima zonder God en hemel kan?

Ik kan me voorstellen dat iemand die hier een rijk en gelukkig leven leidt denkt: "Het is ook wel mooi zo." Maar wat als je in Bangladesh geboren bent, dan is de hoop op een hemel heel welkom.

Ik kan me soms ergeren aan de stelligheid waarmee het bestaan van God en de hemel ontkend wordt. Het klinkt in mijn oren net zo dogmatisch als de stelligheid waarmee vroeger werd gezegd dat het aardse leven alleen tot doel heeft om het hemelse leven te verwerven.

Dat geloof ik namelijk ook niet. En dat beeld heeft veel stukgemaakt bij mensen. Een hemel, waar je je hele leven voor moest zwoegen om er te kunnen komen. En of je er kwam, was dan ook nog de grote vraag. Dat heeft mensen onterecht klein gehouden.

Mij spreekt in dat kader een omgekeerd beeld aan vanuit de Joods-rabbijnse traditie: de mens wordt daarin afgebeeld als een omgekeerde boom met wortels in de hemel en vruchten dragend op aarde.

Dat je wortels in de hemel liggen geeft je kracht voor je leven hier op aarde. En als je overlijdt dan keer je weer terug naar je hemelse wortels.

Hoe is dat leven dan bij de opstanding in de hemel? Dat vragen de sadduceeën op een bepaalde toon aan Jezus. Geen vraag die voortkomt uit oprechte interesse in de visie van de

ander op de hemel, maar een vraag die de ander klem wil zetten.

Zij proberen Jezus klem te zetten over het geloof in de opstanding door hem te vragen naar een situatie waarin een vrouw meerdere keren getrouwd is. Van welke man is zij dan de vrouw in de hemel? En je ziet ze al kijken van: daar hebben we je even goed te pakken, Jezus. Nou jij!

Maar Jezus zegt dan: "U dwaalt, blijkbaar kent u de Schriften niet, en de macht van God evenmin! Want bij de opstanding trouwen de mensen niet en worden ze niet uitgehuwelijkt, **ze zijn dan als engelen in de hemel.**"

Dat vind ik een prachtige uitspraak. We zijn dan als engelen.

Wat zijn engelen? Engelen zijn – bijbels gesproken – bodes van God. Ze geven boodschappen van God door. Ze leggen verbindingen tussen hemel en aarde.

Vindt u in dat licht de uitspraak van Jezus bemoedigend?

We zijn na de overgang van dood naar nieuw leven als engelen...

Een verbinding tussen hemel en aarde.

In rouwgesprekken vertellen mensen mij regelmatig over ervaringen die zij hebben, waarin een verbinding tussen hemel en aarde merkbaar is.

Zij beginnen dit aandachtspunt in het gesprek met mij stevast met: "Je zult het wel gek vinden, maar... ik heb een droom gehad, waarin degene die ik mis, heel duidelijk naar voren kwam." Of er gebeurde iets bijzonders met de klok of een elektrisch voorwerp dat ineens gaat bewegen. Of een gebeurtenis die zij zien als een teken, heel duidelijk verbonden met diegene die zij missen...

Wat mij overtuigt is dat deze gelovigen zichzelf als nuchter beschouwen en bijna niet met deze ervaring tevoorschijn durven te komen. Het doet zich voor en je kunt er niet omheen. En waarom

zou je het niet zien als bemoedigend en als een teken uit de hemel die ons omringt en telkens verbindingen zoekt?

Zo gezien is de hemel dichtbij en omringt ons als een engelensfeer. Zo raakt de hemel de aarde aan. De hemel staat in verbinding met de aarde.

De hemel is zo nu en dan op verrassende wijze erfahrbaar op aarde. Een mooi voorbeeld daarvan is de film met de titel *'as it is in heaven'*, wat in het Nederlands betekent 'zoals het in de hemel is'.

In deze film gaat een koordirigent terug naar zijn geboortedorp. Met een stoffig kerkkoortje gaat hij aan de slag. Voor alle leden schrijft hij muziek die bij hen past, met een foto van hen op zijn piano.

Er is een koorlid Gabriella, die door haar man in elkaar geslagen wordt. Hij gunt haar geen enkele eigen ruimte.

Voor Gabriella, haar naam klinkt als een engel, schrijft de dirigent een lied. Een lied over de hemel die zij altijd gezocht heeft, maar nooit heeft gevonden. Pas in de vrijheid die zij voelt om sterk en vrij, volledig zichzelf te mogen zijn en haar eigen lied te zingen, blijkt de hemel daar te zijn. Raakt de hemel de aarde aan.

Zoals die dirigent een foto voor zich heeft van zijn koorleden, zo heeft God van ieder mens een beeld in de hemel, zegt de Joods-rabbijnse traditie.

Dat is het beeld zoals God ons ziet. Een beeld van de mens die je kunt zijn naar Gods bestemming. En of je nu op aarde aan dat beeld voldoet of niet, dat beeld dat God van jou heeft, dat blijft in de hemel ongeschonden.

'**God is een God van levenden, niet van doden**', zegt Jezus. **Want de doden zijn niet dood, ze zijn levend bij God.** De dood is slechts een overgang naar nieuw leven. De hemel blijkt daar te zijn, waar de mens tot zijn of haar bestemming kan komen, hier op aarde of waar we zijn als engelen.

Amen.

